

KVALITETSDEKLARATION

Finansiärer och utförare inom vård, skola och omsorg

Ämnesområde
Offentlig ekonomi

Statistikområde
Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod
OE0112

Referenstid
2023 (2024 Utförarregistret)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	8
4 Tillgänglighet och tydlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	9
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt	10
5.4 Numerisk överensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	11
C Bevarande och gallring	11
D Uppgiftsskyldighet	11
E EU-reglering och internationell rapportering	11
F Historik	11
G Kontaktuppgifter	12

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Utförare av tjänster inom vård, skola och omsorg finns både inom den privata sektorn och inom den offentliga sektorn. Det finansiella ansvaret ligger dock till största delen hos det offentliga. Syftet med *Finansiärer och utförare inom vård, skola och omsorg* (FINUT) är att ge en samtidig redogörelse över hur utförandet och finansieringen av aktiviteter inom dessa branscher fördelas på olika samhällssektorer. För de privata utförarna är man även intresserad av att belysa lönsamhetsmått och personalens sammansättning. I huvudsak är intresset för statistiken politiskt.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Finansdepartementet är beställare och huvudanvändare av denna statistik. Statistiken utgör ett underlag för analys av utvecklingen av olika utförarkategorier och finansieringen av dessa inom vård, skola och omsorg.

Intresset för statistiken är också stort bland politiker, journalister och allmänheten. Detta inte minst på grund av den debatt som förs kring privata utförare inom normalt skattefinansierade verksamheter.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna beskriver finansiella flöden mellan finansiärer och utförare av tjänster inom vård, skola och omsorg. Även antalet verksamheter aktiva inom dessa branscher beskrivs, samt hur omsättning och lönsamhet är för denna grupp av företag. Dessutom redovisas hur företagens personal är fördelad efter kön, ålder, utbildningsnivå och födelseregion.

FINUT bygger på insamlade uppgifter från flera olika undersökningar:

- Räkenkapssammandrag för kommuner, regioner och kommunalförbund (RS), www.scb.se/oe0107
- Företagens ekonomi (FEK), www.scb.se/nv0109
- Organisationers ekonomi, www.scb.se/nv0117
- Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS), www.scb.se/am0210
- Utförarregistret, www.scb.se/oe0112

Dessutom hämtas uppgifter från ett antal statliga myndigheters årsredovisningar och rapporter:

- Universitetskanslersämbetet
- Statens institutionsstyrelse
- Migrationsverket
- Ekonomistyrningsverket

1.2.1 Objekt och population

Målobjekten är utförare av tjänster inom vård, skola och omsorg. Detta oavsett om de finansieras av offentliga eller privata medel. Dessa utförare kan förekomma inom kommunal sektor, regional sektor, statlig sektor eller inom den privata sektorn.

Observationsobjekten är stat, regioner och kommuner, som utförare och köpare av tjänster, samt företag inom branscherna vård, skola och omsorg som utförare och säljare av tjänster.

Populationen av målobjekt, som redovisas ovan, motsvarar väl intressepopulationen hos huvudanvändarna.

1.2.2 Variabler

Undersökningens målvariabler är finansiella flöden mellan finansiärer och utförare. För företagssektorn är även antal verksamheter, produktionsvärde, förbrukningsvärde och förädlingsvärde, samt finansiella nyckeltal, som till exempel rörelsemarginal, vinstmarginal och avkastning på eget kapital målvariabler.

Bland målvariablerna ingår även antalet sysselsatta inom vård, skola och omsorg, samt deras kön, utbildningsnivå, ålder och födelseregion. Även antalet köp som kommunerna och regionerna gör från företagssektorn är en målvariabel.

Observationsvariablerna sammanfaller med uppgifter från kommunernas och regionens bokslut. För statlig sektor sammanfaller observationsvariablerna med uppgifter från statliga myndigheters årsredovisningar. I företagssektorn överensstämmer de flesta av observationsvariablerna med de som finns i den lagstadgade ekonomiska redovisningen. Även vissa uppgifter om företagens kundfördelning samlas in.

Vissa målvariabler som till exempel produktionsvärde och förädlingsvärde beräknas med hjälp av de värden som samlats in för observationsvariablerna.

Vissa observationsvariabler från Utförarregistret, som till exempel ersättning för specifika köpta tjänster och organisationsnummer på utförare av dessa, är sekretesskyddade. Detta begränsar möjligheten att redovisa detaljerade uppgifter, vilket ibland efterfrågas av användare. Förutom denna begränsning finns det inga kända skillnader mellan intresse- och målvariabler.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är huvudsakligen summa uttryckt i miljoner kronor och antal sysselsatta. Nyckeltalen redovisas som medelvärden, medianer och kvartiler för olika grupper av företag.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Branscherna vård, skola och omsorg definieras enligt Standard för svensk näringsgrensindelning ([SNI 2007](#)):

- Utbildning (SNI-kod 85)
- Hälso- och sjukvård (SNI-kod 86)
- Omsorg (SNI-kod 87-88)

Utförarna och finansiärerna delas in efter följande samhällssektorer:

- Stat
- Region
- Primärkommun
- Kommunalförbund
- Offentligt ägda företag
- Privatägda företag
- Ideella organisationer och stiftelser
- Hushåll och individer
- Utlandet

För mer information om hur denna indelning relaterar till de klassifikationer som beskrivs i Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik [MiS 2014:1](#), se avsnittet 5.3 *Samanvändbarhet i övrigt*.

För verksamheter görs en indelning i kategorierna:

- Enskilda näringsidkare, vilket avser enskilda bolag där juridiska formen är 10 (fysiska personer) eller 21 (enkla bolag).
- Övriga, vilket är verksamheter där bolaget inte har juridisk form enligt ovan. Här ingår exempelvis aktiebolag, handelsbolag och kommanditbolag, samt även utländska filialer och statliga affärsverk.

Dessutom görs en storleksklassindelning av företagen efter antalet anställda:

- 0-19
- 20-49
- 50-99
- 100-199
- 200 eller fler

Redovisningsgrupper för sysselsatta är kön och utbildningsnivå ([SUN2020](#)):

- Förgymnasial utbildningsnivå
- Gymnasial utbildningsnivå
- Eftergymnasial utbildningsnivå
- Okänd utbildningsnivå

Vid redovisning av åldersgrupper för sysselsatta definieras ålder per den 31 december. De redovisas i åldersgrupperna:

- 15-29 år
- 30-44 år
- 45-64 år
- 65-74 år

Redovisning av födelseregion för sysselsatta sker efter inrikes- eller utrikesfödd.

1.2.5 Referenstider

Huvuddelen av statistiken avser kalenderåret 2023, vilket är i linje med de senaste insamlade uppgifterna i undersökningen Företagens ekonomi. För den statistik som baseras på uppgifter enbart från undersökningen Utförarregistret avses kalenderåret 2024.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

FINUT är snarare att betrakta som ett system av olika statistiska undersökningar än en separat undersökning. Resultatet från dessa undersökningar sammanställs och redovisas. Någon skattning av resultatets osäkerhet redovisas inte, varken för slumpmässiga eller systematiska osäkerheter.

2.2 Osäkerhetskällor

FINUT bygger på uppgifter som samlats in i flera olika undersökningar. De osäkerhetskällor som redovisas för FINUT är därför gemensamma med de osäkerhetskällor som redovisas för respektive underliggande undersökning. För en mer djupgående analys hänvisas till dessa undersökningars kvalitetsdokumentation.

Den största osäkerhetskällan rör mätosäkerhet kring sektorfördelningen av finansiella flöden till samhällssektorerna *Privatägda företag* och *Offentligt ägda företag*. Dessutom kan urvals- och bortfallsosäkerheten i undersökningen *Organisationers ekonomi* ha en viss påverkan på statistikuppgifter som rör intäkter och kostnader i samhällssektorn Ideella organisationer och stiftelser.

2.2.1 Urval

Uppgifter till nyckeltalen för företagssektorn hämtas från *Företagens ekonomi* (FEK). Dessa uppgifter baseras till stor del på administrativt material i form av standardiserade räkenskapsutdrag (SRU) vilka hämtas från Skatteverket men kompletteras med en viss direktinsamling av uppgifter. Nyckeltalen baseras på data för Juridiska enheter. Eftersom kombination av SRU och direktinsamlingen i FEK är att betrakta som en totalundersökning finns ingen urvalsosäkerhet för uppgifter som avser Juridiska enheter.

Uppgifter om antal verksamheter och dess produktions-, förbruknings- och förädlingsvärde baseras på data för verksamhetsenheter och hämtas från FEK. Även dessa uppgifter baseras främst på SRU-data.

Uppgifter om finansiärer (köpare) av tjänster producerade inom företagssektorn hämtas från den funktionella redovisningen (verksamhetsenheter) i FEK. Denna redovisning grundas på ett urval av företag som lämnar uppgifter om kundfördelning i sina verksamheter. Urvalsosäkerheten för dessa variabler kan betraktas som liten.

Uppgifterna som produceras med hjälp av *Organisationers ekonomi* är baserade på ett slumpmässigt urval av organisationer.

De övriga underliggande undersökningarna Räkenskapssammandrag, Utförarregistret och Befolkningens arbetsmarknadsstatus, samt direktinsamlade uppgifter från statliga institutioner är alla att betrakta som totalundersökningar och bidrar därför inte till urvalsosäkerheten.

2.2.2 Ramtäckning

För uppgifter om utförare inom kommuner, region och statlig sektor finns inga kända ramtäckningsproblem. Däremot kan ramtäckningsproblem förekomma bland de objekt som hör till företagssektorn eller till hushållens

icke-vinstdrivande organisationer. Främst beror detta på problem vid branschklassificeringar. Vår uppfattning är dock att detta inte är något som påverkar statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

För en mer detaljerad beskrivning av ramar, rampopulationer och täckningsproblem hänvisas till respektive underliggande undersöknings kvalitetsdeklaration.

2.2.3 Mätning

I allmänhet fungerar mätningen bra i Räknenskapssammandragen (RS) och i Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS).

I Företagens ekonomi (FEK) fungerar mätningen bra för de uppgifter som baseras på det standardiserade räkenskapsutdraget. Det stora partiella bortfallet i kundfördelning samt osäkerhet kring vilken källa företagen egentligen använder för dessa uppgifter indikerar att det också finns en större risk för mätfel. Dessa eventuella mätfel skulle i så fall kunna påverka tillförlitligheten i sektorfördelningen av finansiella flöden till företagssektorn. För finansiering från kommuner och regioner mäts dessa flöden också från uppgifter inhämtade från finansiärerna. Se avsnitt 5.2 *Jämförbarhet mellan grupper* för en redogörelse av skillnadernas storlek.

2.2.4 Bortfall

I undersökningen Organisationers ekonomi finns ett visst bortfall. Detta kompenseras med hjälp av årsredovisningar (större organisationer) eller skatteuppgifter (mindre organisationer). Uppgifterna finns tillgängliga på en aggregerad nivå varför efterfrågade delposter imputeras enligt mönstret för de svarande inom varje branschgrupp. Viktmodifiering används för de objekt i bortfallet där skatteuppgifter saknas.

I undersökningen Företagens ekonomi förekommer också ett visst bortfall. Detta bortfall imputeras med medelvärdet inom stratumet. Speciellt avseende kundfördelningen kan osäkerheten till följd av bortfallet vara betydande.

Läs mer om bortfallshantering i respektive underliggande undersöknings Kvalitetsdeklaration.

2.2.5 Bearbetning

Data från de underliggande undersökningarna bearbetas för att anpassas till denna statistikredovisning. Det finns risk för vissa bearbetningsfel i samband med detta, bland annat genom att data tolkas på ett felaktigt sätt. Ett visst manuellt inslag finns också vid överföringen av uppgifter från statliga organisationers årsredovisningar.

För övrig bearbetningsosäkerhet se respektive underliggande undersöknings Kvalitetsdeklaration.

2.2.6 Modellantaganden

I FEK görs vissa modellantaganden för att kunna redovisa på både företags- och verksamhetsnivå. Vidare görs modellantaganden för företag med brutet räkenskapsår. Vissa modellantaganden görs också för de företag som inte är mål för direktinsamlingen.

I BAS görs en klassificering av persons arbetsmarknadsstatus baserat på modellantaganden.

I undersökningen organisationers ekonomi görs bland annat modellantagandet att organisationer som utesluts från insamlingen (cut-off) bidrar med värdet noll till samtliga undersökningsvariabler. Bland annat är det organisationer utan anställda och intäkter under 1 000 kr. Gränsen för cut-off bygger på information från administrativa material, se beskrivning i dokumentationen av statistikens framtagning ([STAF](#)) för undersökningen Organisationers ekonomi. Detta antagande har förmodligen ingen signifikant påverkan på tillförlitligheten i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Huvuddelen av resultatet publiceras med en eftersläpning på ungefär 21 månader efter referensårets slut. Eftersläpningen beror på att uppgifterna från den underliggande undersökningen Företagens ekonomi måste hinna bli färdigbearbetade.

Uppgifter som baseras på Utförarregistret publiceras med en eftersläpning på ungefär nio månader.

3.2 Frekvens

Statistiken sammanställs och redovisas årligen. Även de statistiska målstorheterna refererar till helår. De underliggande undersökningarnas insamling baseras på uppgifter för helår.

3.3 Punktlighet

Publiceringen följer planen enligt publiceringskalendern för SCB www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern, och statistiken publicerades i tid.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultatet publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0112, och i Statistikdatabasen www.statistikdatabasen.scb.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Viss ytterligare bearbetning av statistiken kan beställas genom statistikproducenten, SCB. Kontaktinformation finns längst bak i detta dokument.

4.3 Presentation

Statistiken publiceras i Exceltabeller. Vissa uppgifter från undersökningen Utförarregistret publiceras även i Statistikdatabasen där användare också har möjlighet att skapa egna diagram.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i *Statistikens framställning*.

Huvuddelen av de underliggande undersökningarna finns dokumenterade. De finns dokumenterade i *Kvalitetsdeklarationer, Statistikens framställning (alternativt SCBDOK)* samt i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Dessa dokumentationer nås vis respektive undersöknings webbplats.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

I publiceringen baseras populationsavgränsningen för år 2000 på branscher enligt Svensk näringsgrensindelning från 2002 (SNI 2002). Övriga års populationsavgränsning baseras på SNI 2007.

Vissa förändringar avseende nyckeltalen genomfördes referensåret 2012. De enskilda näringsidkarna ingick då inte längre i redovisningen. Denna förändring gör inte nyckeltalen från 2012 och framåt jämförbara med tidigare års nyckeltal.

RAMS (*Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik*), som användes till och med referensåret 2021, fick från och med referensåret 2019 en ny källa. Arbetsgivardeklarationer på individnivå används för att härleda sysselsättningsstatus, i stället för tidigare Kontrolluppgifter. Denna förändring påverkar jämförbarheten över tid i de tabeller i FINUT till och med referensår 2021 som använder RAMS som källa. Jämförelse av uppgifter baserade på RAMS för 2019-2021 mot tidigare år bör göras med försiktighet.

RAMS upphörde 2021 och från referensår 2022 används BAS. Tabeller som beskriver sysselsatta inom vård, skola och omsorg från 2022 är därmed inte jämförbara med tidigare års publicerade tabeller.

Från år 2022 introducerar SCB en ny tolkning av de statistiska enheter som slår igenom i den ekonomiska statistiken. Det innebär en del tidsseriebrott i data från Företagens ekonomi, vilket försvårar jämförbarheten över tid.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

När det gäller uppgifter om de privata utförarna finns källor att hämta *både* från utförarna och från finansiärerna. Från utförarsidan finns uppgifter från företag i undersökningen Företagens ekonomi. Från finansiärsidan finns uppgifter från kommuner och regioner i undersökningarna Räkenskapssammandrag för kommuner respektive regioner. För referensåret 2023 har en jämförelse gjorts mellan de två olika källorna Företagens ekonomi och Räkenskapssammandraget. Denna jämförelse presenteras i tabellen nedan. Företagens ekonomi avser försäljning till kommuner och regioner medan Räkenskapssammandrag avser köp av verksamhet från privata företag.

Jämförelse mellan olika källor avseende privata företag 2023, mnkr.

Verksamhetsområde	Företagens ekonomi	Räkenskapssammandrag
Utbildning	48 986	48 406
Hälso- och sjukvård	55 546	44 676
Omsorg	49 742	47 914

Inom utbildning stämmer uppgifterna från de båda källorna väl överens, medan det inom omsorg är en differens på 2 miljarder.

Inom verksamhetsområde hälso- och sjukvård visar de olika källorna en stor differens på drygt 11 miljarder, vilket är i nivå med tidigare års differenser. Differensen beror på att i Räkenskapssammandraget ingår inte uppgifter om *Köp av tjänst*. Det gör det däremot i uppgifterna från Företagens ekonomi. Köp av tjänst kan exempelvis vara laboratorie-, röntgen- och ambulanstjänster. En annan skillnad är att i Räkenskapssammandragen ingår köp från kommunägda/regionägda företag som inte ägs av egna kommunen/regionen under privata företag eller föreningar/stiftelser.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Uppgifter från denna statistik kan jämföras med övriga uppgifter insamlade i de olika underliggande undersökningarna. Tänk dock på att uppgifter baserade på utförare och finansiärer kan skilja sig åt, se avsnitt 5.2 *Jämförbarhet mellan grupper*.

Indelningen i samhällssektorer följer *standarden för institutionell sektorindelning* (INSEKT 2014). Ett undantag görs för ideella organisationer och stiftelser, där klassificeringen i stället grundar sig på *standarden för indelning efter juridisk form* (JURFORM). Uppdelningen på privatägda företag och offentligt ägda företag följer *standarden för indelning efter ägarkontroll* (ÄGAR 2000). Alla dessa tre standarder finns i Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik [MiS 2014:1](#).

Utlandsägda företag har förts till gruppen privatägda företag.

Branschredovisningen följer *standarden för svensk näringsgrensindelning 2007* ([SNI 2007](#)).

5.4 Numerisk överensstämmelse

Inga brister i den numeriska överensstämmelsen är kända inom FINUT.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#))

Statistiken innehåller inga personuppgifter.

C Bevarande och gallring

Uppgifterna är inte arkiverade eller gallrade. Statistiken är korttidslagrad.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger i de underliggande undersökningarna *Räkenskapssammandrag för kommuner, regioner och kommunalförbund* (RS), *Utförarregistret* samt *Företagens ekonomi* (FEK). Den underliggande undersökningen *Befolkningens arbetsmarknadsstatus* (BAS) bygger på administrativ data, där ingen uppgiftsskyldighet föreligger. För den underliggande undersökningen *Organisationers ekonomi* föreligger ingen uppgiftsskyldighet.

E EU-reglering och internationell rapportering

Någon särskild EU-reglering finns inte av denna statistik. Någon internationell rapportering görs inte av denna statistik.

F Historik

Denna statistik framställdes första gången med referensår 2007. För data som bygger på *Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik* så finns dock tidsserier som går tillbaka till år 2000.

En del förändringar har skett i sammanställningen av statistiken. Bland annat har vi gjort om publiceringen av nyckeltalen som numera redovisas med medianvärde, i stället för som tidigare med medelvärde. Sedan referensåret 2014 har dessutom uppgifter från undersökningen *Utförarregistret* ingått i statistiken.

Från år 2022 används uppgifter från *Befolkningens arbetsmarknadsstatus* (BAS) i stället för *Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik* (RAMS) för att beskriva sysselsatta inom vård, skola och omsorg. Framställningen av RAMS har upphört och till viss mån ersatts med BAS. Från år 2022 utökas antalet tabeller som beskriver sysselsatta, en tabell som beskriver sysselsattas fördelning över åldersgrupper och en som beskriver sysselsattas fördelning över födelserregioner.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Sofia Runestav
E-post	sofia.runestav@scb.se
Telefon	010-479 61 29